

indrømmer Fabrikken Ret til, naar der ikke er tilstrækkelig Vandkraft, da at sagtne med Arbeidet. Men jeg troer, at det maa heroe lidt paa en Misforstaaelse, at der ved den Overdragelse, her er Tale om, skulde kunne skee noget Tab i Vandkraften. Den ærede Ordfører nævnte først Gurre Sø. Det er vistnok en meget stor og forholdsvis vandrig Sø, men jeg skulde tage meget fejl, hvis ikke Gurre Sø har sit Udlob paa et ganske andet Sted end forbi Hellebæk. Saavidt jeg erindrer — og jeg saae Eggen sidste Sommer — er Udlobet fra Gurre Sø i den vestlige Ende af Søen; den Na, som er Udlobet fra Gurre Sø, gaar forbi Havreholm Papirfabrik, som ligger i en Afstand af 1½ Mil fra Hellebæk, og denne Na gaar en heelt anden Vej end de Vandløb, der løbe sammen ved Hellebæk. Gurre Sø kan saaledes, saavidt jeg skønner, kun høist ubetydeligt staae i Forbindelse med Vandkraften ved Hellebæk, og hvad den af den ærede Ordfører fremsatte Betænkelighed angaaer, da har, saavidt jeg kan skønne, af Finantsministerens Skrivelse, Fabrikken netop reserveret sig Vandkraften. Jeg troer derfor, at det maa heroe paa en Misforstaaelse fra de ærede Medlemmers Side, naar de frygte for, at den Overeenskomst, som Finantsministeren har ønsket fremmet, skulde kunne benyttes af Fabrikken til Undskyldning for, at den, naar Bestillingerne vedbleve, ikke havde tilstrækkelig Vandkraft. Dette anseer jeg for at være en Frygt, som vi ikke behøve at nære. Saaledes stiller det sig altsaa for mig, at de Indvendinger, som ere gjorte imod Ministeriets Forslag, ikke ere tilstrækkelig begrundede, og jeg troer derfor at turde anbefale det ærede Thing at tiltræde Regjeringens Forslag, idet jeg nemlig under den tvivlsomme Stilling, hvori Retspørgsmaalet er, forudsæer Muligheden af, at vi kunne komme i en for os overordentlig behyrdende Stilling, dersom Regjeringens Forslag ikke bliver vedtaget, og dersom vi ikke nu komme til en mindelig Overeenskomst. Jeg forudsæer Muligheden af, at dette Forhold i Fremtiden kan blive i høi Grad betyngende saavel for Statskassen som for Herrens Forsyning med Skydevaaben og disses Vedlige-

holdelse, dersom man her skyder dette Forslag til en Overeenskomst fra sig, der, saavidt jeg kan skønne, er moderat og antageligt fra begge Sider. Derfor skal jeg tilraade at vedtage Forslaget under Nr. 32 b. — Jeg har ikke kunnet slutte mig til Forslaget under Nr. 32 a., idet det nemlig gaar ud paa, at vi skulle indrette vor Fabrication af Geværer paa Tørhuset i et saadant Omfang, at der kan forfærdiges 3,000 Stk om Aaret. Dette anseer jeg efter vore Forhold, for at være altfor Meget. Skulle vi have en større Forsyning, som det jo lader til, at den høitærede Minister antager, saa lad os saae den fra Amerika, hvorfra vi have faaet de andre, men lader os indrette os paa en ganske jevn, regelmæssig og ordentlig Production, herhjemme af 1,000 Geværer om Aaret, hvilket omtrent er, hvad vi hidtil have faaet. Derved kunne vi efterhaanden saae en Reserve og erstatte de mindre gode Vaaben, der gaar ud af Brug. Dette kunne vi ved at følge Ministerens subsidiaire Forslag, og dermed antager jeg ogsaa, at den høitærede Minister vil være tilfreds.

A. Sage: Vi maae jo paaskønne, at denne Sag, endelig engang kommer herind. Det er i en meget lang Aarrække, at vi have stridt og slidt om Oplysninger angaaende Ordningen af den Hellebækske Geværfabrik; samtlige Krigsministre have haft den største Utilbøielighed til at fremlægge for Rigsraadet eller Rigsdagen Alt, hvad der vedrører denne Sag, og jeg vil minde ærede Medlemmer om, at ikke saa Faa, saa at sige, stadig have gjort Forsøg paa at komme paa det Nene med den. Men jeg beklager, at den er kommen saa seent, thi det er en meget kort Tid, der har været levnet Medlemmer, der have villet sætte sig ind i Sagen, til at eftersee den store Pakke, hvori Oplysningerne indeholdes. Jeg vil dog tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger, saavel til, hvad den ærede Ordfører har sagt, som til det, den ærede sidste Taler anførte. Jeg er især uenig med den ærede sidste Taler, men jeg haaber at kunne godtgjøre, at jeg ikke har Ret i min Anskuelse af Sagen. Der er talt om det retslige Spørgsmaal og om Privilegiet, og den ærede sidste Taler nævnedes Privilegiet paa